

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Μ Ε Λ Ε Τ Η   Ε Ρ Γ Ο Υ

*«Στερέωση-αποκατάσταση
Ι.Ν. Μεταμορφώσεως Σωτήρος Πλακωτής»*

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 50.000 Ευρώ

Ιανουάριος 2016

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ:
ΙΩΑΝΝΝΙΝΑ, 26 /01/2016

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ
ΙΩΑΝΝΝΙΝΑ, 26 /01/2016

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
ΙΩΑΝΝΝΙΝΑ, 26 /01/2016

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΡΑΓΙΩΤΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΖΙΑΚΚΑ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΝΙΚΟΛΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΞΕΝΑΚΗ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ,
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Πληροφορίες: Αικ. Καραγιώτη-Β. Ζιάκα
Τηλ. 2651364335

ΕΡΓΟ:

«Στερέωση-αποκατάσταση
Ι.Ν. Μεταμορφώσεως Σωτήρος Πλάκωτης»

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 50.000.00 ΕΥΡΩ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η τεχνική περιγραφή που ακολουθεί είναι ακριβές απόσπασμα της μελέτης με τίτλο «Μελέτη Στερέωσης-Αποκατάσταση Ιερού Ναού Μεταμορφώσεως Σωτήρος Πλακωτής», η οποία εκπονήθηκε από την 8^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και εγκρίθηκε με την υπό τα στοιχεία ΥΠΠΟ/ΔΑΒΜΜ/47472/742/14.09.2001 Απόφαση του ΥΠΠΟ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Η Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος βρίσκεται Ν.Δ. του χωριού Πλακωτή. Από τη διαλυμένη σήμερα μονή σώζεται μόνο το καθολικό της. Στη βόρεια πλευρά του υπάρχει νεότερο κτίριο που στα τέλη του 19^{ου} αιώνα χρησίμευε ως κατοικία ιδιώτη, η οικογένεια του οποίου το κατέχει μέχρι σήμερα.

Η αρχική μορφή του ναού ανήκει στον τύπο του ελεύθερου σταυρού με τρούλο. Σε μεταγενέστερη φάση (πιθανόν 18^{ος}-19^{ος} αι.) στη δυτική του πλευρά προστέθηκε νάρθηκας σε σχήμα Π.

Ο ναός εξωτερικά φέρει σύγχρονο επίχρισμα, το οποίο σε ορισμένα σημεία έχει φθαρεί και διακρίνεται η τοιχοποιία που είναι κατασκευασμένη με

αργολιθοδομή στην οποία παρεμβάλλονται πλίνθοι σποραδικά ή σε οριζόντιες σειρές.

Ο τρούλος του ναού διακοσμείται με οδοντωτή ταινία και κυκλικά διακοσμητικά που καλύπτονται από το επίχρισμα.

Η ημικυκλική αψίδα φέρει διακόσμηση από αβαθή αψιδώματα. Το τύμπανο της ανατολικής κεραίας του σταυρού διακοσμείται με ακτινωτό πλίνθινο κόσμημα στο κέντρο του οποίου έχει τοποθετηθεί νεότερο πινάκιο. Στο ανώτερο τμήμα του τυμπάνου υπάρχει σταυρός.

Στον τρούλο, στα τύμπανα των κεραιών του σταυρού και στη νότια πλευρά του ναού υπάρχουν φωτιστικά ανοίγματα. Αρχικά υπήρχαν δύο ακόμα ανοίγματα στη βόρεια και νότια κεραία του σταυρού τα οποία κλείσθηκαν μεταγενέστερα.

Η στέγη του τρούλου καλύπτεται με βυζαντινά κεραμίδια ενώ του υπόλοιπου ναού με σχιστόπλακες.

Η πρόσβαση στο εσωτερικό του ναού γίνεται από τη δυτική πλευρά όπου βρίσκεται μικρή κλίμακα και τοξωτή είσοδος.

Το δάπεδο του νάρθηκα καλύπτεται από λίθινες πλάκες ενώ του κυρίως ναού από πλίνθους.

Ο κύριος ναός χωρίζεται από το ιερό με ξύλινο τέμπλο σύγχρονης εποχής.

Οι εσωτερικές επιφάνειες της τοιχοποιίας του ναού είναι καλυμμένες με αλλεπάλληλα ασβεστώματα, κάτω από τα οποία εντοπίστηκαν διάσπαρτα σπαράγματα τοιχογραφιών.

Το καλύτερο σωζόμενο τμήμα των τοιχογραφιών επισημάνθηκε στη βόρεια κεραία του σταυρού όπου διακρίνεται η μορφή αγίου. Η χρονολόγησή της τοποθετείται στον 13^ο αιώνα.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Ο ναός βρίσκεται γενικά σε καλή κατάσταση. Οι φθορές που επισημάνθηκαν οφείλονται στη γήρανση των υλικών και την υγρασία.

Ουσιαστικό πρόβλημα παρουσιάζεται στην επικάλυψη της στέγης του μνημείου.

Η επικάλυψη του τρούλου γίνεται με βυζαντινού τύπου χειροποίητα κεραμίδια τα οποία κατά τόπους έχουν αποκολληθεί και λόγω παλαιότητας έχουν χάσει τις αντοχές τους.

Η επικάλυψη του κυρίως ναού είναι κατασκευασμένη με σχιστόπλακες που παρουσιάζουν κατά τόπους φθορές και αποκολλήσεις, με αποτέλεσμα η κατερχόμενη υγρασία των ομβρίων, να επιταχύνει τη φυσική φθορά του συνδετικού κονιάματος, των επιχρισμάτων και κατ' επέκταση όλου του μνημείου.

Η κατάσταση διατήρησης της ξυλοκατασκευής της στέγης δεν είναι γνωστή, αλλά πιθανόν ο φέρων οργανισμός να παρουσιάζει φθορές και σαπίσματα.

Τα επιχρίσματα της εξωτερικής τοιχοποιίας παρουσιάζουν κατά τόπους προβλήματα αποσάθρωσης. Στη βόρεια πλευρά μεγάλο μέρος των επιχρισμάτων έχει αποκολληθεί.

Τα αρμολογήματα της τοιχοποιίας επίσης παρουσιάζουν φθορές που οφείλονται στη γήρανση των υλικών και την υγρασία, με αποτέλεσμα να χάσει τη συνοχή του το συνθετικό κονίαμα. Η ανερχόμενη υγρασία που οφείλεται στις επιχώσεις που έχουν γίνει κατά καιρούς, στη νότια και ανατολική πλευρά του μνημείου, επιδεινώνουν την κατάσταση. Οι ρηγματώσεις που εντοπίζονται στις περιμετρικές τοιχοποιίες είναι επιφανειακές και μικρού εύρους.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Αποκατάσταση στέγης

Οι εργασίες για την αντικατάσταση της στέγης θα ακολουθήσουν την εξής σειρά ξεκινώντας από την επικάλυψη του τρούλου και εν συνεχεία την επικάλυψη του κυρίως ναού.

- Καθαίρεση της υπάρχουσας επικάλυψης.
- Καθαρισμός των εξωραχίων από τα υπάρχοντα μπάζα.
- Θα ελεγχθεί η ύπαρξη ή μη ξύλινων ζευκτών και θα αντικατασταθούν όσα κριθούν απαραίτητα με ξυλεία ίδιας διατομής. Θα τοποθετηθεί νέο σανίδωμα από συνηδίκη ξυλεία και υδατοαπωθητική μεμβράνη.
- Εφαρμογή νέων αρμολογημάτων και επιστροφή ισχυρού θηραϊκοδέματος δια χαλίκων για τη διαμόρφωση των κλίσεων της στέγης. Συγκεκριμένα θα χρησιμοποιηθούν υλικά πολτού ασβέστου, θηραϊκή γη, άμμος κονιαμάτων, χάλικες 0,7-7 και νερό.

- Η επικάλυψη της στέγης θα γίνει με κεραμίδια χειροποίητα βυζαντινού τύπου για να αποκατασταθεί η μορφή της στέγης πριν τον 18ο και 19ο αιώνα και διότι οι αρχικές κλίσεις είναι κατασκευασμένες για επικάλυψη με κεραμίδι.

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ:
ΙΩΑΝΝΝΙΝΑ, 26/01/2016

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ
ΙΩΑΝΝΝΙΝΑ, 26/01/2016

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
ΙΩΑΝΝΝΙΝΑ, 26/01/2016

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΡΑΠΩΤΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΝΙΚΟΛΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΞΕΝΑΚΗ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΖΙΑΚΚΑ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ